

Ryhmä: 1

FCI:n numero: 367
Hyväksytty: FCI 13.12.2019
Kennelliitto 16.4.2020

Suomen Kennelliitto-
Finska Kennelklubben ry

PIENIAMERIKANPAIMENKOIRA **(MINIATURE AMERICAN SHEPHERD)**

1/6

Alkuperämaa: USA

Vastuumaa: Unkari

KÄYTTÖTARKOITUS: Maatilojen paimenkoira.

FCI:N LUOKITUS: Ryhmä 1 lammas- ja karjakoirat (paitsi sveitsinpaimenkoirat)
Alaryhmä 1 lammaskoirat
Käyttökoetulosta ei vaadita.

LYHYT HISTORIAOSUUS: Rotu kehitettiin 1960-luvun loppupuolella Kaliforniassa pienikokoisista australianpaimenkoirista. Tavoitteena oli pieni koko, aktiivisuus) ja älykkyys. Rotu rekisteröitiin ensimmäisen kerran v. 1980 nimellä Miniature Australian Shepherd. 1990-luvun alkuun mennessä sen suosio oli kasvanut koko maassa ja sitä esitettiin erilaisissa harvinaisten rotujen näyttelyissä. Rodun ensimmäinen rotujärjestö MASCUSA perustettiin 1990, rotu rekisteröitiin nykyisellä nimellään AKC:ssa toukokuussa 2011 ja MASCUSA on sen kattojärjestö USA:ssa. Rotua on käytetty erityisesti pienten kotieläinten kuten lampaiden ja vuohien paimentamiseen, mutta sillä on luonnetta työskentelyyn myös kookkaampien eläinten kanssa. Pientä kokoa suosittiin, koska sen ansiosta koira soveltui hyvin myös lemmikiksi.

Pohjoismainen Kennelunioni
Dansk Kennel Klub
Hundarektarfélag Islands
Norsk Kennel Klub
Suomen Kennelliitto – Finska Kennelklubben
Svenska Kennelklubben

Erityisen suosittuja nämä koirat olivat hevosenäyttelyihin matkustavien hevosharrastajien keskuudessa, koska ne olivat älykkyytensä, uskollisuutensa ja kokonsa ansiosta erinomaisia matkakumppaneita. Tällä tavoin ne saavuttivat suosiota koko Yhdysvaltojen alueella.

Tätä nykyä rotua tavataan yleisesti kaikkialla Yhdysvalloissa ja myöskin ulkomailla. Se on olemukseltaan ainutlaatuinen: huomiotaherättävä, monipuolinen pieni paimenkoira, joka on kotonaan yhtä lailla maatilalla kuin kaupungissakin.

YLEISVAIKUTELMA: Pienikokoinen, Yhdysvalloissa kehitetty paimenkoira, hieman korkeuttaan pitempi ja luustoltaan keskivahva suhteessa koiran kokoon. Liikkeet ovat sulavat, vaivattomat ja tasapainoiset. Rotu on erittäin ketterä, vahva ja sinnikäs ja kykenee työskentelemään hyvin vaihtelevissa maastoissa. Hyvin monipuolinen, energinen ja valpasilmeinen koira, joka on erittäin älykäs ja miellyttämishaluinen. Se on sekä uskollinen kumppani että luotettava työkoira. Keskipitkä, kohtuullisen karhea, kaksinkertainen karvapeite on yksivärinen tai marmoroitu ja siinä voi olla valkoisia ja/tai punaruskeita (tan) merkkejä. Häntä on luonnontöppö tai alkuperämaassa yleensä ty pistetty.

TÄRKEITÄ MITTASUHTEITA: Rungon pituus mitattuna olkanivelen kärjestä pakarän kärkeen on hieman säkäkorkeutta suurempi. Vankkarakenteinen, luustoltaan keskivahva, luusto on kokoon nähden sopusuhtainen. Uroksilla ja nartuilla on selvä sukupuolileima, mutta kuitenkin urokset eivät ole liian raskaita eivätkä nartut liian hentoluustoisia. Runko on syvä ja vankka mutta ei liian raskas.

KÄYTTÄYTYMINEN / LUONNE: Älykäs, ensi sijassa työkoira, jolla on vahva paimennus- ja vartiointivietti. Erinomainen kumppani, monipuolinen ja helposti koulutettava koira, joka suorittaa sille annetut tehtävät reippaasti ja innokkaasti. Vieraita kohtaan pidättyväinen mutta ei ujo. Kestävä ja sinnikäs työskentelijä, joka kykenee sopeuttamaan käytöksensä ja tarmonsä kulloinkin vaadittavan tehtävän mukaan. Perheeseensä voimakkaasti kiintyvä, suojeleva, hyväluonteinen ja uskollinen.

PÄÄ

Kallo: Päälaki on litteä tai hieman pyöristyvää, niskakyyhmy mahdollisesti hieman erottuva. Kallon pituus ja leveys ovat yhtä suuret.

Otsapenger: Kohtuullisesti erottuva.

Kirsu: Punaisilla ja punamarmoroiduilla (merleillä) koirilla kirsu on maksanvärinen, mustilla ja sinimarmoroiduilla (merleillä) musta. Täydellinen kirsupigmentti on toivottavin, vähäinen kirsupigmentin puute on virhe.

Kuono: Kallon pituinen, keskipitkä ja kohtuullisen leveä, kapenee vähitellen kohti pyöristyvää kärkeä.

Kuono ei saa vaikuttaa turpealta, kulumikalta, suipolta tai löysähuuliselta. Sivulta katsoen kuonon ja kallon ylälinjat ovat hieman eriävät, kallon ylälinja laskee kevyesti kirsua kohti.

Huulet: Tiiviit, väriltään koiran väriin sointuvat.

Leuat / hampaat: Täydellinen hampaisto, leikkaava purenta. Tapaturman vuoksi katkenneet, puuttuvat tai värjäytyneet hampaat eivät ole virhe.

Silmät: Mantelinmuotoiset, hieman vinoasentoiset, eivät ulkonevat eivätkä syvälle painuneet, kooltaan suhteessa pään kokoon. Koiran väristä riippumatta toinen tai molemmat silmät voivat olla ruskeat, siniset, päihinruskeat, meripihkanväriset tai mikä tahansa näiden yhdistelmä, ja silmissä voi myös olla laikkuja ja marmorointia. Silmäluomet ovat täysin pigmentoituneet, punaisilla ja punamarmoroiduilla (merleillä) koirilla maksanväriset, mustilla ja sinimarmoroiduilla (merleillä) koirilla mustat. Ilme on valpas, tarkkaavainen ja älykäs, saattaa olla vieraita kohtaan varautunut.

Korvat: Keskikokoiset, kolmionmuotoiset ja korkealle kiinnittyneet. Koiran ollessa tarkkaavainen ne taittuvat kärjistään eteenpäin tai asettuvat sivulle ruusukorviksi.

KAULA: Vahva kuiva, keskipitkä ja niskasta hieman kaartuva, sopusuhtainen ja sulavasti lapoihin kiinnittyvä.

RUNKO: Vahva ja lihaksikas.

Ylälinja: Sekä koiran seistessä että liikkeessä selkälinja on vakaa ja tasainen säästä lantioon.

Säkä: Lapaluut ovat pitkät, viistot ja litteät, kärjestään melko lähekkäin.

Selkä: Sekä koiran seistessä että liikkeessä selkä on vakaa ja tasainen säästä lantioon.

Lanne: Vahva ja ylhäältä katsottuna leveä.

Lantio: Kohtuullisen viisto.

Rintakehä: Täyteläinen ja syvä, ulottuu kyynärpäihin. Kylkiluut ovat hyvin kaareutuneet.

Alalinja ja vatsa: Alalinja on kohtuullisesti kohoava.

HÄNTÄ: Luonnontöpo on toivotuin. Maissa missä typistys on sallittua, typistetty häntä on suora ja pituudeltaan enintään 7,5 cm. Typistämätön häntä riippuu hieman kaartuvana koiran ollessa rauhallinen, koiran innostuessa tai liikkeessä se voi kohoata ja kaartua voimakkaammin. (Huom. Suomessa typistyskielto.)

RAAJAT

ETURAAJAT:

Yleisvaikutelma: Etuosa on vahva ja takaosaan nähden sopusuhtainen. Eturaajat ovat suorat, vahvat ja maahan nähden kohtisuorassa. Eturaajojen luut ovat soikeat mieluummin kuin pyöreät.

Lavat: Lapaluut ovat pitkät, litteät ja viistot, sään kohdalla suhteellisen lähellä toisiaan.

Olkavarret: Lapojen pituiset, olkavarren ja lapaluun välinen kulma on noin 90°.

Kyynärpäät: Kyynärpään etäisyys maasta on puolet säkäkorkeudesta. Sivulta katsottuna ne asettuvat suoraan sään alle. Kyynärpäät ovat tiiviisti rungonmyötäiset, eivät löysät.

Kyynärvarret: Suorat ja vahvat. Luut ovat poikkileikkaukseltaan ennemmin soikeat kuin pyöreät.

Välikämmenet: Lyhyet, paksut ja vahvat mutta kuitenkin joustavat, sivulta katsottuna hieman viistot.

Etukäpälät: Soikeat ja tiiviit, varpaat tiiviit ja hyvin kaartuvat. Paksut, joustavat päkiät, lyhyet ja vahvat kynnet. Kynnet voivat olla minkä tahansa väriset. Kannukset tulee poistaa (maissa, joissa se on sallittua).

TAKARAAJAT

Yleisvaikutelma: Takaosa on suunnilleen yhtä leveä kuin etuosa lapojen kohdalta. Lantion ja reisiluun välinen kulma on sama kuin lapaluun ja olkavarren välinen kulma eli noin 90°.

Reidet: Lihaksikkaat mutta eivät liioitellusti.

Polvet: Selvä polvikulmaus.

Kintereet: Lyhyet ja kohtuullisesti kulmautuneet.

Väljalat: Lyhyet ja takaa katsottuna yhdensuuntaiset, sivusta katsottuna pystysuorat.

Takakäpälät: Soikeat ja tiiviit, varpaat tiiviit ja hyvin kaartuvat. Paksut, joustavat päkiät, lyhyet ja vahvat kynnet. Kynnet voivat olla minkä tahansa väriset. Kannukset tulee poistaa maissa, joissa se on sallittua. (Huom. Suomessa typistyskielto).

LIIKKEET: Sulavat, vapaat, vaivattomat ja ketterät, tasapainoiset ja maatavoittavat. Etu- ja takaraajat liikkuvat suoraan ja rungon keskiviivaan nähden yhdensuuntaisesti, vauhdin lisääntyessä askellus lähestyy rungon keskilinjaa selän pysyessä vakaana ja tasaisena. Ravissa koiran pää on luonnollisessa asennossa, kaula ojentuneena eteenpäin ja pää suunnilleen ylälinjan tasolla tai hieman korkeammalla. Koiran tulee olla ketterä ja pystyä vaihtamaan suuntaa tai askellajia hyvin nopeasti.

NAHKA: Kohtuullisen paksu ja tiivis.

KARVAPEITE

Karva: Karvapeite on kohtuullinen, karva laadultaan keskikarheaa, suoraa tai lainaikasta, säänkestävää ja keskipitkää. Pohjavillan määrä vaihtelee koiran elinympäristön mukaan.

Päässä ja raajojen etupuolella karva on lyhyttä ja pehmeää, eturaajojen takaosassa ja reisien takana on kohtuulliset hapsut. Kaulassa on kohtuullinen kauluri, joka on uroksilla voimakkaammin kehittynyt kuin nartuilla. Koira esitetään muutoin luon-

nollisessa turkissa, mutta karvaa voi trimmata korvista, kypälistä, välilajoista, välikämmenistä ja hännästä. Viiksikarvoja ei tulisi trimmata.

Väri: Väri voi vaihdella suuresti ja kaikki hyväksytyt värit ovat samanarvoisia. Hyväksytyt värit ovat musta, sinimarmoroitu (merle), punainen, maksanvärinen ja puna- tai maksamarmoroitu (merle). Marmoroidun (merle) koiran karvapeitteen värissä voi olla määrältään ja kooltaan erilaisia laikkuja tai pilkkuja. Pohjavilla voi olla väriltään hieman peitinkarvaa vaaleampaa. Epäsymmetrinen laikutus ei ole virhe.

Punaruskeat merkit (tan-merkit) eivät ole pakolliset, mutta niitä voi olla seuraavissa paikoissa: silmien ympärillä, kypälissä ja raajoissa, rinnassa, kuonossa, kaulan alapuolella, naamassa, korvan alapuolella, rungon alapuolella, hännän alapuolella ja housuissa. Tan-merkit voivat vaihdella sävyltään vaaleasta kerma-beigestä tummaan ruosteenpunaiseen, ja koiran päässä, raajoissa, kypälissä ja housukarvoissa ne voivat sekoittaa pohjaväriin tai marmorointiin.

Valkoiset merkit eivät ole pakollisia, mutta ne eivät myöskään saa olla liian vallitsevia. Valkoisessa värissä voi olla pilkkuja. Päässä valkoinen väri ei saa olla vallitseva ja silmien ympäristön tulee aina olla täysin värittyä ja pigmentoitunut. Täysin värittyneet korvat ovat toivotut. Punaisilla, maksanvärisillä ja punamerleillä on maksanvärinen pigmentti silmäluomien reunoissa. Mustilla ja sinimerleillä on musta pigmentti silmäluomien reunoissa. Valkoisia merkkejä voi esiintyä kuonossa, poskissa, pälaella, laukkina päässä, kaulalla osittaisena tai täydellisenä kaulurina, rinnassa, vatsassa, eturaajoissa, takaraajoissa kintereeseen asti, ja valkoinen voi ulottua ohuena juovana polveen. Rungon alapuolella voi sivusta katsoen näkyä hieman valkoista, joka ei saa nousta yli 2,5 cm kyynärpään yläpuolelle. Valkoisen kaulurin raja ihossa ei saa mennä sähkää pitemmälle. Typistämättömän hännän kärjessä voi olla valkoista.

KOKO JA PAINO:

Säkäkorkeus: Urokset 35,5–46 cm
Nartut 33–43,5 cm.

Paino: Sopiva paino riippuu koiran koosta, sukupuolesta ja vahvuudesta.

VIRHEET: Kaikki poikkeamat edellä mainituista kohdista luetaan virheiksi suhteutettuna virheen vakavuuteen ja sen vaikutukseen koiran terveyteen ja hyvinvointiin sekä kykyyn toimia perinteisessä käyttötarkoituksessa.

VAKAVAT VIRHEET:

- Epätypillinen karvapeite
- Pystyt tai täysin riippuvat korvat
- 25–50 % pigmentinpuute kirsussa
- Korvassa valkoista yli 25 %

HYLKÄÄVÄT VIRHEET:

- Vihaisuus tai liiallinen arkuus
- Selvästi epänormaali rakenne tai käyttäytyminen
- Muu kuin rotumääritelmässä määritelty koko (vähintään 6 kk iässä)
- Yli 50 % pigmentinpuute kirsussa
- Ylä- tai alapurenta
- Muut kuin rotumääritelmässä määritellyt värit
- Valkoiset laikut rungossa (mikä tahansa selvästi erottuva, yksittäinen valkoinen täplä tai laikku sään ja hännän välillä, selässä tai kyljissä kyynärpäistä taaksepäin)

HUOM. Uroksilla tulee olla kaksi normaalisti kehittynyttä kivistä täysin laskeutuneina kivespussiin.

Jalostukseen tulee käyttää vain toiminnallisesti ja kliinisesti terveitä, rakenteeltaan rodunomaisia koiria.